

## บทคัดย่อ

สังคมไทยในปัจจุบันนั้น เป็นสังคมที่ยอมรับการมีคู่สมรสเพียงคนเดียวและถือว่าการมีคู่สมรสมากกว่า 1 คนนั้นเป็นค่านิยมที่ไม่อาจยอมรับได้ และเมื่อมีผู้ใดฝ่าฝืนกระทำการดังกล่าวลงไป ก็ย่อมก่อให้เกิดผลเสียหายตามมาจากการกระทำดังกล่าว ทั้งต่อความมั่นคงของชีวิตสมรสตามกฎหมายของตัวผู้กระทำเอง ซึ่งในบางกรณีอาจส่งผลให้เกิดอาชญากรรม ความรุนแรงจากความหึงหวงขึ้นในครอบครัวดังกล่าว ซึ่งปัญหาดังกล่าวนั้นย่อมส่งผลกระทบต่องานสังคมโดยรวมในที่สุด

และแม้ว่ากฎหมายแพ่งและพาณิชย์จะได้บัญญัติห้ามการมีคู่สมรสมากกว่า 1 คน และบัญญัติรับรองสิทธิของคู่สมรสตามกฎหมายไว้ แต่เมื่อมีผู้ฝ่าฝืนโดยการอยู่กินฉันสามีภริยากับผู้อื่นขณะมีคู่สมรส กฎหมายอาญาในปัจจุบันกลับไม่มีบทบัญญัติในการลงโทษการกระทำดังกล่าวได้โดยตรงต่อการกระทำดังกล่าว และส่งผลให้บทบัญญัติของกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ที่กำหนดห้ามการมีคู่สมรสมากกว่า 1 คน นั้นหมดความศักดิ์สิทธิ์ลงด้วย

ประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีการใช้กฎหมายอาญาคู่ครองความศักดิ์สิทธิ์ของการสมรสตามกฎหมายและความมั่นคงผาสุกของสถาบันครอบครัวโดยบัญญัติเป็นกฎหมายอาญาในหลายฐานความผิด คือความผิดฐานสมรสซ้อน (bigamy) ความผิดฐานมีคู่สมรสมากกว่าหนึ่งคน (polygamy) ความผิดฐานสมรสกับบุคคลที่สมรสแล้ว (Marrying a bigamist) ความผิดฐานมีชู้ (adultery) และความผิดฐานผิดประเวณี (fornication) โดยในฐานความผิดต่างๆ ดังกล่าวนั้นก็มีขอบเขตการบังคับใช้แตกต่างกัน แต่ทั้งนี้ บทบัญญัติกฎหมายดังกล่าวนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อคุ้มครองความศักดิ์สิทธิ์ของการสมรสตามกฎหมายและความมั่นคงผาสุกของสถาบันครอบครัว วิทยานิพนธ์ฉบับนี้จึงมุ่งศึกษาถึงขอบเขตของบทบัญญัติกฎหมายอาญาของประเทศอังกฤษและประเทศสหรัฐอเมริกาในบทบัญญัติความผิดดังกล่าวข้างต้น เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการพิจารณากำหนดขอบเขตของบทบัญญัติกฎหมายอาญาที่เหมาะสมกับปัญหาที่เกิดขึ้นในประเทศไทย พร้อมทั้งเสนอแนะบทบัญญัติทางกฎหมายที่จะนำมาใช้สำหรับการแก้ไขปัญหการอยู่กินฉันสามีภริยากับผู้อื่นขณะมีคู่สมรส โดยมีข้อเสนอแนะทั้งในด้านของผู้กระทำ ลักษณะของการกระทำ อัตราโทษ ที่จะนำมาใช้บัญญัติความผิดฐานดังกล่าวด้วย

### Abstract

Today, it is acceptable, in Thai society, to have only one husband and/or one wife in one marriage and it is, therefore, unacceptable as a social value to have more than one spouse at a time. Breaking this cultural rule is, of course, causes damages to legal stability in marriage which, in some cases, may also result in crime of passion within the family. These problems will, eventually, affect the society.

Besides, although the civil code disallows practicing polygamy and, too, assure the spouse's legal right, when there is a lawbreaker, i.e., living with other person as a wife or husband during his or her legal marriage, the current criminal laws do not provide any directly or indirectly legal punishment on such practice. This, further, results in less reliability of the civil laws with respect to the disallowance of having more than one spouse.

The United State of America and the United Kingdom of Great Britain provide for specifically criminal Laws protecting legal trustworthiness of marriage and stability of family institution by enacting several bases for criminal offences with respect to misconducts in marriage, i.e., bigamy, polygamy, marrying a bigamist, adultery, and fornication, for which provide different executions. However, these criminal bases all have a purpose of protection of the trustworthiness of legal marriage and happiness and stability of family unit. This thesis, hence, aims to study a scope of the Britain's and the United State of America's criminal laws concerning above offences, with a purpose of determining a proper scope of criminal laws that suits to problems currently arising in Thailand. Also, this thesis will provide suggestions regarding the laws that might be, in the near future, used to solve problems of having more than one spouse during a currently legal marriage, by providing legal aspects to the wrongdoer, features of the wrongdoing, and punishments that should be considered in enacting the laws for each specific base of legal offences.